

Handläggare: Magnus Holmström
Region Ytterstad
Park- och gatubyrån
Tel: 508 262 47
magnus.holmstrom@gfk.stockholm.se

2003-09-08

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

**Bättre tillgänglighet, trafiksäkerhet och gatumiljö i Rågsved,
Genomförandebeslut**

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden fattar genomförandebeslut om ombyggnad av Rågsvedsvägen genom Rågsved centrum jämte Bjursätragatan och del av Hagsätravägen, etapp 1 och 2 omfattande investeringsutgifter om 26 Mnkr.

Olle Zetterberg

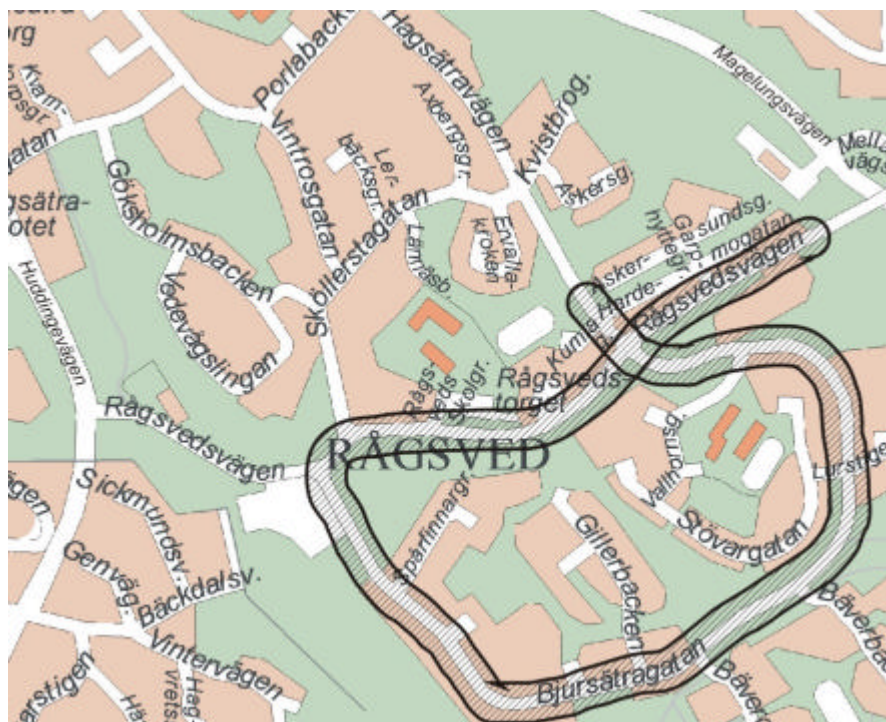
Solveig Svedgård

Bo Gyllsdorff

SAMMANFATTNING

Kontoret har tagit fram en systemhandling för ombyggnad av Rågsvedsvägen genom Rågsveds centrum jämte Bjursätragatan och en del av Hagsätravägen för att åstadkomma bättre tillgänglighet, trafiksäkerhet och gatumiljö. Gaturummet föreslås få en tydlig och vårdad karaktär samtidigt som trafikanterna får en tydlig anvisning om lämplig hastighet. Förslaget innebär också att buss 143 mellan Hagsätra och Högdalen läggs om så att den trafikerar Hagsätravägen, Rågsveds centrum, Bjursätragatan och Högdalen. Projektet är beräknat till 26 Mnkr och ett genomförande kan ske inom kontorets förslag till budget och flerårsprogram för 2004-2006.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Karta över projektområdet

Gatu- och fastighetsnämnden godkände 1997-10-07 "Trafik- och gatumiljöplan för Högdalen, Rågsved m.fl. stadsdelar", planområde nr 5 inom Stockholm-söderort. I planen redovisas att Rågsvedsvägen på sträckan förbi Rågsved är behäftad med allvarliga säkerhets- och miljöbrister. Vid Rågsveds centrum finns servicehus och vårdcentral, vilket gör att många äldre och funktionshindrade vistas inom området.

Trafiksäkerheten för gående som ska passera Rågsvedsvägen utanför T-banan är i dagsläget inte bra. Bilarnas hastigheter är höga förbi det befintliga övergångsstället och det har inträffat ett flertal olyckor på platsen. Även korsningen Rågsvedsvägen-Bjursåtravägen-Hagsåtravägen är olycksbelastad. För cyklisterna saknas ett sammanhängande stråk mellan Högdalen och det regionala cykelstråk som löper längs Huddingevägen. Under hösten kommer sträckan mellan Huddingevägen och Rågsved centrum att färdigställas och då saknas bara biten från Rågsveds Centrum och fram till Magelungsvägen.

Nivåskillnaderna i området är mycket stora både mellan Rågsveds centrum och tunnelbanan och vidare upp mot Snösåtra. Detta medför stora problem för framförallt äldre och funktionshindrade att förflytta sig inom området. Från boende i Snösåtra har det länge funnits önskemål att få en bussförbindelse med i första hand Rågsveds centrum för att slippa streta uppför den branta backen eller anlita färdtjänst för att komma hem.

Gatu- och fastighetsnämnden har vid sammanträde 2000-12-12 i huvudsak godkänt gatu- och fastighetskontorets programförslag (med undantag för de föreslagna vägkuddarna) som underlag för vidare projektering och uppdragit åt kontoret att återkomma med en plan för finansiering.

Ombyggnadsförslaget

Ombyggnadsförslaget som presenteras i sin helhet i bilaga 1 "Bättre tillgänglighet, trafiksäkerhet och gatumiljö i Rågsved, systemhandling" innebär att följande åtgärder genomförs:

- ? Den olycksdrabbade korsningen Rågsvedsvägen-Hagsåtravägen-Bjursåtragatan byggs om till en cirkulationsplats.
- ? På avsnittet förbi T-banestationen dämpas bilarnas hastigheter genom att siktlinjerna bryts med två breda, trädplanterade refuger samtidigt som övergångsstället framför T-baneentrén höjs till gångbanans nivå.
- ? Gångtrafikanterna leds till övergångsstället genom att hållplatserna för bussar mot Huddinge flyttas västerut.
- ? Ett tydligt och sammanhängande cykelstråk skapas genom centrumområdet.
- ? Gatumiljön förbättras genom plantering av nya träd och buskar.
- ? Ny beläggning i form av plattor och gatsten föreslås på sträckan förbi centrum.
- ? Gatubelysningen byts ut till nya låga stolpar på ömse sidor om gatan.
- ? Tillgängligheten för funktionshindrade förbättras.
- ? Övergångsställen och busshållplatser som byggs om anpassas för handikappade.
- ? I den brant lutande gångvägen under Rågsvedsvägen mellan Rågsveds torg och T-baneentrén byggs vilplan med bänkar.

I programhandlingen från år 2000 förutsattes att busslinjedragningen på Bjursåtragatan utfördes med vändplan vid Stövargatan. Underhand har önskemål framkommit om en genomgående buss på hela Bjursåtragatan ända fram till Högdalen (såsom dagens linjeslut för buss 143). Därför har två alternativa busslinjedragningar studerats. Gemensamt för båda alternativen är :

- ? Buss 143 mellan Hagsåtra och Högdalen läggs om så att den trafikerar Hagsåtravägen, Rågsveds centrum och Bjursåtragatan.
- ? Hagsåtravägens anslutning till Rågsvedsvägen byggas om så att lutningen minskar och gatan kan trafikeras av bussar.
- ? De befintliga guppen på Bjursåtragatan ersätts med farthinder (t ex avsmalningar, sidoförskjutningar mm) som bussar klarar av.

Alternativskiljande åtgärder är:

Alt 1 (Buss på hela Bjursåtragatan, till Högdalen)

- ? Bjursåtragatan byggs om på sträckan Vallhornsgatan – Rågsvedsvägen för att minska lutningen så att den kan trafikeras av bussar.

Alt 2 (Vändslinga)

- ? En vändslinga anläggs på befintlig parkeringsplats på Stövargatan

Förväntade resultat

Ombyggnadsförslaget som redovisas i bifogad folder, bilaga 1, förväntas medföra följande förbättringar för Rågsved.

- ? Ökad tillgänglighet för funktionshindrade till gångstråket längs Rågsvedsvägen. Inom projektet åtgärdas omkring 100 påträffade brister vilket gör att funktionshindrade, på ett tryggt och säkert vis, kan röra sig

från Rågsved till Huddingevägens gång- och cykelstråk i väster och till Högdalen i öster. Det blir också lättare för rörelsehindrade att nå kollektivtrafik genom föreslagna ombyggnader vid branta lutningar och handikappanpassning av busshållplatserna.

- ? Föreslagen ombyggnad av Hagsätravägens branta backe mot Rågsvedsvägen och ombyggnad av gatugupp längs Bjursätragatan samt antingen en ombyggnad av Bjursätragatans lutning ner mot Rågsvedsvägen (alt. 1) eller anläggandet av en bussvändplan (alt. 2) möjliggör inrättande av en busslinje via Bjursätragatan. Vid en ombyggnad enligt alt. 1 skulle bussen trafikera sträckan Älvsjö – Högdalen och vid alt. 2 Älvsjö - Rågsved. Därigenom blir det i båda fallen lättare för äldre och funktionshindrade att förflytta sig inom stadsdelen och till T-banan vid Rågsveds centrum. Skillnaden är att sträckan mot Högdalen ej busstrafikeras i alternativ 2.
- ? Höjd trafiksäkerhet för, i första hand, oskyddade trafikanter genom nya cykelbanor och lokalt dämpade hastigheter vid hållplatsområdet vid T-banestationen. Flyttad busshållplats vid centrum gör att siktförhållandena förbättras och att det blir säkrare att korsa Rågsvedsvägen.
- ? Bättre trafiksäkerhet också genom ombyggnad av korsningen Rågsvedsvägen-Bjursätragatan-Hagsätravägen till cirkulationsplats.
- ? Minskad barriärverkan orsakad av gatutrafiken genom körbaneavsmalning, hastighetsdämpning vid övergångsstället framför T-banan och den ovan nämnda cirkulationsplatsen.
- ? Bättre trygghet genom dämpade fordonshastigheter och ny gatubelysning.
- ? Bättre trevnad i området genom plantering av nya träd och buskar, ny gatubelysning och nya, anpassade markbeläggningar på körbanor, parkeringsfält jämte gång- och cykelbanor.

Samråd

Ett lokalt samråd hölls tisdag 2003-02-25 i Rågsvedsskolans matsal. Förutom gatu- och fastighetskontoret var Vantörs stadsdelsförvaltning och SL representerade. Samrådsmötet besöktes av 17 personer som till stora delar var positiva till föreslagna åtgärder. Anteckningar från samrådsmötet finns redovisade i bilaga 2.

Under samrådstiden inkom skriftliga synpunkter från Vantörs stadsdelsförvaltning och ytterstadssatsningens trafikgrupp i Rågsved vilka båda var positiva till förslaget och framhävde speciellt att de förordade alt. 1 för busstrafik vilket innebär busstrafik via Bjursätragatan mot såväl Älvsjö/Hagsätra som mot Högdalen. Synpunkterna återfinns i bilaga 3 och 4.

Det har även inkommit skriftliga synpunkter från allmänheten som i stort sett är positiva till förslaget men har lämnat följande synpunkter.

- På grund av en felritad karta i infoldern oroades många boende kring Sköllerstagatan – Vintrosagatan att deras busshållplats skulle försvinna. Så är dock inte fallet, bussen kommer även i fortsättningen att passera denna hållplats.
- Flera ytterligare förslag på busstrafikering av Bjursätragatan framförs. Dessa har studerats i samarbete med SL men av olika anledningar bedömts som mindre lämpliga eller i vissa fall ej genomförbara.

- Ett förslag har inkommit på att gräva ner Rågsvedsvägen i en tunnel under centrum. Detta är dock mycket kostsamt och ej realistiskt i dagsläget.

Kostnader

Följande kostnader har bedömts för projektets respektive delar.

Projektindel	Byggekostnad	
	Alt 1	Alt 2
Rågsveds Skolgränd – Bjursätragatan (sträckan förbi T-banan)	5 Mnkr	5 Mnkr
Cykelbana Garphyttegränd – Hagsätravägen	2 Mnkr	2 Mnkr
Buss alt 1: Hagsätravägen - hela Bjursätragatan	17 Mnkr	-
Buss alt 2: Hagsätravägen - del av Bjursätragatan – bussvändplan vid Lurstigen (alt2)	-	12 Mnkr
Summa:	24 Mnkr	19 Mnkr

I de redovisade kostnaderna ingår förutom kalkylerade byggekostnader en reserv för ökad detaljering i senare projekteringsskede på 15% och 20% för projektering, bygglösning och kontroll. För program och projektering 2002-2003 upparbetas 1,5- 2 Mnkr.

Gatudriftkostnaden bedöms öka med ca 30 000 kr/år för renhållning men minska med ca 10 000 kr/år för en moderniserad och energieffektiv gatubelysning. Den totala driftkostnadseffekten uppgår därför till + 20 000 kr/år.

Kapitalkostnaderna uppgår till 2,1 Mnkr (alternativ 1) respektive 1,64 Mnkr (alternativ 2). Kapitalkostnaderna (ränta på markanläggning) minskar successivt åren framöver i takt med avskrivningen.

Kontorets förslag/synpunkter

Kontoret föreslår att projektet delas in i två etapper som kan genomföras oberoende av varandra.

Etapp 1 Busstrafikering av Bjursätragatan

För boende i Snösätra området upplevs det som mycket viktigt att Bjursätragatan får busstrafik så att boende dels kan ta sig upp och ner för de branta backarna till Rågsveds Centrum och tunnelbana och dels för att komma till Högdalen.

Busslinjen längs Bjursätragatan kräver att Hagsätravägens branta backe mot Rågsvedsvägen justeras genom en höjning av korsningen Hagsätravägen – Kumlagatan – Hardemogatan för att bussarna inte skall bli stående på Hagsätravägen, i backen upp mot Rågsvedsvägen. Denna höjning av korsningen är relativt kostsam men krävs oberoende om man väljer alt. 1 eller alt. 2 för busstrafiken. Höjningen är till fördel även för gående från servicehuset som vill ha en flackare backe upp till Rågsvedsvägen.

Av de två alternativa busslinjedragningarna så förordar kontoret det första, liksom SL, Stadsdelsförvaltning och de omkringboende som hört av sig under samrådtiden. De starkaste argumenten för alternativ 1 (busstrafik mot såväl Högdalen som Älvsjö) är:

- Boende i Snösätra får en direktförbindelse med stadsdelens centrum i Högdalen och behöver inte byta till tunnelbana när de kommit ner för backen.
- Även om det går att ordna en bussvändplats på Stövargatan kräver det mycket mark som idag nyttjas för gatuparkering.
- Många resenärer som i dag åker bussen till Högdalen har redan hört av sig och meddelat att de inte uppskattar att behöva byta till tunnelbana i Rågsved.

Den del som i bilaga 1 redovisas som Garphyttegränd – Hagsätravägen och innehåller en sammanknytning av cykelvägnätet är starkt kopplad till anläggandet av cirkulationsplatsen varför den delen bör ingå i etapp 1. Det är även av stor vikt att färdigställa den delen och därmed få ett sammanhängande cykelstråk mellan Huddingevägen och Högdalen.

Kontoret föreslår att etapp 1 genomförs först med start 2004 och färdigställande under 2005. Pengar till investeringen finns avsatta i nämndens investeringsbudget 2004 med inriktning för åren 2005 och 2006.

Etapp 2 Delen vid Rågsveds centrum

Kontoret anser att de redovisade trafiksäkerhets, tillgänglighets och gatumiljö åtgärder som presenterats för Rågsvedsvägen på sträckan förbi T-banan och hållplatsområdet utanför T-banan är mycket angelägna. Kontoret föreslår därför att åtgärderna genomförs som en gemensam etapp under 2006. Pengar till investeringen finns likaså avsatta i nämndens investeringsbudget 2004 med inriktning för åren 2005 och 2006.

Kontoret föreslår att gatu- och fastighetsnämnden godkänner projektet och beslutar att genomförandet skall ske under perioden 2004-2006.

SLUT